

Lärande och stöd

Ransätersskolan

Lillmunken förskola

Villa Tallbacken förskola

Handlingsplan

Plan mot trakasserier, diskriminering och kränkande behandling

**Munkfors
kommun**

MUNKFORS | RANSÄTER

Innehåll

1 Inledning.....	3
1.2 Förskolornas vision	3
1.3 Till dig som barn	3
1.4 Till dig som förälder och/eller vårdnadshavare	3
1.5 Verksamhetsformer	4
1.6 Ansvarig för planen	4
1.7 Planens giltighet	4
1.8 Delaktighet	4
1.9 Så här blir planen känd för barn, vårdnadshavare och personal.....	4
2 Definitioner av begrepp.....	5
2.1 Kränkande behandling.....	5
2.2 Mobbing	5
2.3 Diskriminering	5
2.3.1 De sju diskrimineringsgrunderna	5
2.3.2 Former av diskriminering.....	6
3 Rutin vid anmälan, utredning och dokumentation	9
4 Rutin för akuta situationer och uppföljande åtgärder.....	10
4.1 Uppmärksamma, handlingsplikt och anmälningsplikt	10
4.2 Utreda vad som hänt – skyndsamt och allsidigt.....	10
4.3 Åtgärda	10
4.4 Uppföljning, utvärdering och avslut.....	10
5 Mål för läsåret 2024-2025	11
6 Utvärdering av förra läsårets plan	12
6.1 Kartläggning och analys.....	12
6.1.1 Kartläggningsmetoder	12
7 Resultat av utvärderingen.....	13
8 Analys av resultat	14
9 Planerade åtgärder och insatser för läsåret 2024-2025.....	15
9.1 Främjande insatser.....	15
9.1.1 Trygghet och välkomnande	15
9.1.2 Positiv feedback	15
9.2 Förebyggande åtgärder	15

Plan mot trakasserier, diskriminering och kränkande behandling

9.2.1 Tillgänglig lärmiljö.....	16
9.2.2 Mindre grupper.....	16
9.2.3 Systematiskt kvalitetsarbete.	16
10 Kontakt.....	17

1 Inledning

Förskolornas plan mot trakasserier, diskriminering och kränkande behandling har sin utgångspunkt i förskolans och skolans uppdrag. Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhälle vilar på. Inget barn eller elev ska diskrimineras, trakasseras eller kränkas. Förskolors och skolors arbete mot diskriminering och kränkande behandling regleras i diskrimineringslagen och i 6 kap. skollagen.

I Sveriges förskolor och skolor gäller nolltolerans mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling. Alla barn och elever ska garanteras en god utbildning i en trygg miljö. Enligt diskrimineringslagen (2008:567) har varje förskola och skola skyldighet att ta fram aktiva åtgärder mot diskriminering och trakasserier, och enligt skollagen (2010:800) ska varje skola årligen upprätta en plan mot kränkande behandling. Förskolor och skolor är därmed skyldiga att bedriva ett systematiskt förebyggande och främjande arbete för att främja lika rättigheter och möjligheter och för att motverka diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling.

Förskolan och skolans arbete med förebyggande och främjande åtgärder ska utgå från:

- » Undersöka om det finns risker för diskriminering eller andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter.
- » Analysera orsaker till upptäckta risker och hinder.
- » Vidta de förebyggande och främjande åtgärder som behövs.
- » Följ upp och utvärdera arbetet.

1.2 Förskolornas vision

Vi vill att alla barn, vårdnadshavare och pedagoger ska känna att förskolorna i Munkfors är en plats för trygghet, glädje och gemenskap. Alla ska känna sig välkomna till våra förskolor. Vi bejakar olikheter och ser dem som en tillgång i barnens utbildning. Utbildningen ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn för att kunna lägga grunden för ett livslångt lärande. Inget barn i förskolan ska bli utsatt för diskriminering eller för annan kränkande behandling.

1.3 Till dig som barn

Den här planen är till för dig som är barn på förskolorna, för att du ska trivas och må bra när du är på förskolan. Både barn och personal på förskolan har ett gemensamt ansvar för att ingen behandlas illa. Om du märker att någon blir utsatt, eller om du själv blir det behöver du berätta det för en vuxen. Det finns många att prata med på förskolan. Alla vuxna på förskolan har skyldighet att reagera och agera på det du berättar för oss.

1.4 Till dig som förälder och/eller vårdnadshavare

För att våra barn i förskolorna ska kunna komma till en trivsamt miljö fri från diskriminering, trakasserier och kränkningar behöver barn, förskola och vårdnadshavare ta ett gemensamt ansvar. Din roll som vårdnadshavare är att prata med ditt barn om hur man är mot andra människor men också att prata med pedagogerna på förskolan om du misstänker att ditt barn, eller någon annans barn blir utsatt eller inte mår bra av någon anledning på förskolan. Du pratar då

med pedagogerna på den avdelning ditt barn går på, någon annan pedagog på förskolan eller rektor.

1.5 Verksamhetsformer

Planen gäller för förskolorna Ransäter, Lillmunken och Villa Tallbacken.

1.6 Ansvarig för planen

Rektor har ansvaret för att planen upprättas, efterlevs samt utvärderas och revideras.

1.7 Planens giltighet

Planen är giltig fr o m augusti 2024 t o m juni 2025.

1.8 Delaktighet

Barnen på förskolorna är delaktiga i arbetet på olika sätt beroende på ålder. Olika ”kompis material” används för att göra innehållet i planen begriplig. Bland de äldsta barnen på förskolorna genomförs intervjuer. Genom att pedagogerna är närvarande och observerar det barnen gör och säger blir barnen delaktiga i arbetet.

1.9 Så här blir planen känd för barn, vårdnadshavare och personal

Aktuell plan kommer att förankras på följande sätt i verksamheten:

Presentation av planen för barnen – Aktuell plan konkretiseras och presenteras för barnen med hjälp av samlingar, böcker, olika ”kompis material”. Arbetet med planen integreras i allt arbete som sker på förskolan oavsett barnens ålder.

Planen blir känd för vårdnadshavare genom Infomentor samt att den ligger på kommunens hemsida. På utvecklingssamtalen finns möjlighet att informera om och lyfta frågeställningar runt planen.

Personalen tar del av planen vid studiedagarna i augusti varje läsår. Planen diskuteras och det ges möjlighet till synpunkter. Under vårterminen utvärderas och revideras planen.

2 Definitioner av begrepp

2.1 Kränkande behandling

Arbetet mot kränkande behandling regleras i skollagen (2010:800, kap 6). Kränkande behandling är ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet utan att vara diskriminering. Kränkningar kan, precis som diskriminering och trakasserier, ske både medvetet och omedvetet samt vid enstaka eller upprepade tillfällen.

Kränkande behandling kan vara:

- » Verbalt: skällsord, förolämpningar och sprida rykten.
- » Socialt: utfrysning, miner och blickar.
- » Fysiskt: slag, knuffar oönskad beröring och förföljelse.
- » Text och bild: sms, mms, lappar, klotter, e-post, bloggar, video och chatsidor.

Personen som utsätter någon annan för en kränkning behöver inte nödvändigtvis ha ont uppsåt eller mena något illa. Det räcker med att den som är utsatt känner ett obehag eller hot. Det är alltid personen som är utsatt som avgör vad som är en kränkning för just honom eller henne.

Befogade tillsägelser för att ordning och en god arbetsmiljö ska upprätthållas, är inte kränkningar, även om barnet tycker att det är kränkande att bli tillrättavisad. Det är förbjudet för huvudmannen och personalen i verksamheten att utsätta en elev för kränkande behandling.

2.2 Mobbing

Det brukar kallas för mobbing om ett barn eller en elev vid upprepade tillfällen blir utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier. Mobbing är inte ett begrepp som används i skollagen.

2.3 Diskriminering

Diskriminering enligt diskrimineringslagen är förenklat att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna: kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Elever är skyddade mot både diskriminering och kränkande behandling. Bestämmelser om åtgärder mot diskriminering finns i diskrimineringslagen. Reglerna gäller förskolan och skolan och annan verksamhet som regleras i skollagen.

2.3.1 De sju diskrimineringsgrunderna

2.3.1.1 Funktionsnedsättning

Funktionsnedsättning är varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en människas funktionsförmåga. De kan bero på skador eller sjukdomar, som fanns vid födseln, har uppstått senare eller förväntas uppstå. Funktionsnedsättning kan märkas mer eller mindre i olika situationer som till exempel allergier, dyslexi, hörsel och synskador med mera. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse, du är lika skyddad av lagen även om du har en mindre omfattande funktionsnedsättning.

2.3.1.2 Ålder

Med ålder menas uppnådd levnadslängd. Skydd mot åldersdiskriminering omfattar alla och gäller alltså även i förskolan och skolan. Grunden för åldersdiskriminering är allmänna föreställningar om hur unga respektive äldre är, vad de klarar av och vilka drivkrafter de har.

2.3.1.3 Kön

Med kön avses de juridiska könen kvinna eller man. Könssdiskriminering handlar om att kvinnor och män inte behandlas som individer. Villkoren styrs i stället av föreställningar om hur de förväntas vara och uppträda utifrån sin könsroll, exempelvis när det gäller fysisk styrka, tekniskt kunnande, socialt ansvarstagande etcetera. Förbudet mot könssdiskriminering omfattar även personer som avser att ändra eller har ändrat sitt juridiska kön.

2.3.1.4 Könsoverskridande identitet eller uttryck

När någon inte identifierar sig som kvinna eller man, eller genom sin klädsel, kroppsspråk, beteende eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

2.3.1.5 Sexuell läggning

Exempelvis homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning. Sexuell läggning omfattar en människas hela liv och kan handla om sådant som identitet, samlevnadsform och kärlek. Om heterosexualitet alltid anses vara det "normala" och förväntade blir det en styrande norm, den så kallade heteronormen. Därmed blir det "onormalt" eller "konstigt" att vara homo- eller bisexuell.

2.3.1.6 Etnicitet

När någon tillhör en grupp av personer som har samma nationella eller etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Alla har en etnisk tillhörighet. Alla kan därför bli utsatta för diskriminering. Var och en har rätt att definiera sin egen etniska tillhörighet. En person kan också ha flera etniska tillhörigheter, till exempel om föräldrarna har olika etnisk bakgrund. Nationella minoriteter är etniska minoriteter.

2.3.1.7 Religion eller annan trosuppfattning

Exempelvis hinduism, judendom, kristendom och islam. Begreppet annan trosuppfattning är kopplat till religiös åskådning. Politiska åskådningar och etiska eller filosofiska värderingar omfattas inte av begreppet annan trosuppfattning eftersom de inte har någon koppling till religion. I många religioner och trosuppfattningar bekänner eller bekräftar man sin tro genom handlingar. Lagen omfattar därför även de uttryck för tro som ingår i ens religion eller trosuppfattning som till exempel regler om kläder, bön, kost och så vidare.

2.3.2 Former av diskriminering

Diskrimineringslagen definierar sex former av diskriminering.

2.3.2.1 Direkt diskriminering

Direkt diskriminering är när någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan i en jämförbar situation.

2.3.2.2 Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en förskola eller skola tillämpar en generell bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn eller

elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna. Exempel på indirekt diskriminering är när alla barn serveras samma mat (barn med religion som förbjuder viss typ av mat diskrimineras).

2.3.2.3 Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäliga tillgänglighetsåtgärder för att personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Exempel på åtgärder som kan krävas kan vara att ta bort trösklar eller att erbjuda hjälpmedel som barnet behöver för att kunna delta i utbildningen.

2.3.2.4 Trakasserier

Trakasserier är ett agerande som kränker någons värdighet och som har samband med någon eller några av diskrimineringsgrunderna. Det kan handla om kommentarer, gester eller utfrysning. Exempel på trakasserier kan vara att någon hånar ett barn för att hen bär kippa eller kallar någon för bög, hora, CP, mongo eller dampunge. Trakasserier kan också ge uttryck för föroljligande eller nedvärderande generaliseringar med koppling till diskrimineringsgrunderna.

2.3.2.5 Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur, då kallas de för sexuella trakasserier. Förutom kommentarer och ord kan det vara att någon till exempel tafsar eller ger närgångna blickar, ovälkomna komplimanger, inbjudningar, anspelningar eller jargong. De sexuella trakasserier behöver inte ha koppling till diskrimineringsgrunderna för att anses som sexuella trakasserier. Det gemensamma för trakasserier och sexuella trakasserier är att beteendet är oönskat och att det är den person som är utsatt som avgör om det är oönskat eller kränkande.

2.3.2.6 Instruktion att diskriminera

Instruktion att diskriminera är när någon ger en order eller instruerar någon som är i beroendeställning, exempelvis en anställd pedagog, att diskriminera någon annan. Instruktion att diskriminera kan ske både direkt och indirekt.

2.3.2.7 Konflikter

Konflikter uppkommer i en kollision mellan viljor, behov, värderingar och handlingar. De uppkommer också lätt när kommunikationen inte fungerar och personer inte förstår varandra. Barn i förskolan behöver ibland få vägledning från vuxna. Konflikter finns i olika grader och desto tidigare man tar tag i dem desto lättare är det att hantera dem och hitta en bra lösning. Att ha olika åsikter är inte detsamma som att ha en konflikt.

2.3.2.8 Repressalier

Personalen får inte utsätta ett barn för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att barnen eller vårdnadshavaren har anmält förskolan eller skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling.

2.3.2.9 Tillgänglighet

Tillgänglighet är ett begrepp som används för att beskriva hur väl en organisation, verksamhet, lokal eller plats fungerar för personer med funktionsvariationer. Tillgänglighet kan definieras som den grund som är en förutsättning för full delaktighet och inkludering. Ett tillgängligt samhälle är ekonomiskt, politiskt, kulturellt, socialt och fysiskt tillgängligt för alla, där

utbildning utgör en av förutsättningarna för att möjliggöra ett aktivt deltagande i samhällslivet. Tillgänglighet är de förutsättningar som krävs för att alla barn ska kunna vara delaktiga i en inkluderande förskoleverksamhet. Vi ska anpassa den pedagogiska, den fysiska och den sociala miljön i relation till barnets lärande. Lärmiljön ska vara utformad så att barn kan inhämta och utveckla kunskaper och värden.

2.3.2.10 Studiero

Enligt Skolinspektionens definition handlar studiero om att störande inslag under dagen minimeras och att fokus riktas mot det som är syftet med undervisningen. Utbildningen i förskolan ska planeras och genomföras på ett sådant sätt så att det främjar barnens utveckling, hälsa och välbefinnande. Förskolan ska erbjuda barnen en god miljö med både aktiviteter och vila som är anpassade efter deras behov och vistelsetid.

3 Rutin vid anmälan, utredning och dokumentation

Personal på förskolan som får kännedom om ett barns upplevelse av kränkande behandling, trakasserier, sexuella trakasserier eller diskriminering har skyldighet att anmäla det till rektor. En rektor som får kännedom om att ett barn anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla det till huvudmannen.

Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. Detta utifrån 6 kap. i Skollagen (2010:800).

När ett barn upplever sig utsatt för kränkande behandling, och detta har kommit till förskolans kännedom sker följande:

- 1) **Uppmärksamma:** Personal som får kännedom om att ett barn upplever sig utsatt för kränkande behandling eller en situation eller observerar en handling som kan uppfattas kränkande, ansvarar personalen för att agera utifrån händelsen.
- 2) **Anmäla:** Personalen gör skyndsamt en skriftlig anmälan till Rektor i KB-process samt informerar barn och vårdnadshavare om detta.
- 3) Rektor behandlar ärendet skyndsamt och anmäler till huvudman. Rektor **delegerar** utredning till personal.
- 4) **Utreda:** Utsedd personal genomför utredningen med det utsatta barnet och eventuellt andra som funnits runt situationen samt den/de som utsatt barnet för kränkning. Möjlighet finns att ta hjälp av rektor eller speciallärare vid utredning av händelsen. Utredningen av händelsen dokumenteras i KB-Process.
- 5) **Åtgärda:** Nödvändiga åtgärder sätts in.
- 6) **Uppföljning:** Samtal sker med berörda barn samt eventuell personal för att säkerställa att det fortsatt förekommer kränkning mellan den utsättare och den utsatte.
- 7) **Avslut:** Efter uppföljning och granskning av ärendet så avslutar rektor ärendet om händelsen kan anses utredd.

4 Rutin för akuta situationer och uppföljande åtgärder

4.1 Uppmärksamma, handlingsplikt och anmälningsplikt

- » Stoppa akut händelse och tillkalla eventuell hjälp från kollega.
- » Gå undan med de berörda barnen och lyssna och ta reda på vad som hänt, utan att värdera.
- » Informera berörd personal.
- » Beroende på händelsens art och vart händelsen skett ska en bedömning göras med rektor vilka åtgärder som ska vidtas.
- » Ta beslut om vårdnadshavare ska tillkallas eller endast underrättas. Detta sker samma dag som händelsen inträffat.
- » Anmäl händelsen till rektor via KB-process

4.2 Utreda vad som hänt – skyndsamt och allsidigt

- » Rektor gör en plan för fortsatt ärendehantering samt utser ansvariga.
- » Pedagogerna arbetar direkt med barnens och deras vårdnadshavare och genomför samtal med det utsatta barnet och eventuellt andra inblandade, samt de/den som utsatt barnet för kränkning.

4.3 Åtgärda

- » Vid behov utarbetas en åtgärdsplan som grundar sig på utredningen. Det är viktigt att åtgärder sätts in snabbt. Vilka åtgärder som behövs vidtas beror på vad utredningen i det enskilda fallet visar. Det kan behövas åtgärder både på individ- och gruppnivå. Åtgärderna ska leda till att kränkningarna upphör helt.

4.4 Uppföljning, utvärdering och avslut

- » Uppföljning och utvärdering sker genom samtal med berörda barn och vårdnadshavare för att konstatera att kränkningar upphört.
- » Om det visar sig att kränkningarna inte har upphört måste andra eller kompletterande åtgärder genomföras för att få stopp på kränkningarna. Utredningen av vad som hänt, vidtagna åtgärder samt uppföljning och utvärderingen av dessa ska dokumenteras i KB-process. Det är ett viktigt underlag för att följa upp effekten av åtgärderna.
- » Rektor samlar berörda och fattar beslut om att ärendet ska avslutas.

5 Mål för läsåret 2024-2025

- » Alla barn ska känna sig trygga och välkomnade på förskolan.
- » Alla barn ska känna att de är bra.
- » Alla vuxna på förskolan ska ha nolltolerans mot kränkningar och ska följa de rutiner som finns. All personal har anmälningsplikt när det gäller kränkande behandling, dvs man har en skyldighet att anmäla signaler om kränkande behandling vidare till rektor och detta sker genom användandet av det digitala systemet KB Process.
- » Alla barn ska erbjudas en tillgänglig lärmiljö utifrån sina förutsättningar. Tillgängligheten ska vara likvärdig för alla barn i verksamheten. Vi ska anpassa den pedagogiska, sociala och fysiska miljön utifrån barnens behov.
- » Alla avdelningar ska på ett aktivt och medvetet sätt arbeta för att planen mot trakasserier, diskriminering och kränkande behandling blir en naturlig del av vardagen och finns med i det systematiska kvalitetsarbetet.
- » Alla avdelningar ska på ett aktivt och medvetet sätt arbeta med att dela in barnen i mindre grupper under läsåret
- » Alla avdelningar ska arbeta utifrån ett språkutvecklande arbetssätt.

6 Utvärdering av förra läsårets plan

Planen utvärderas av pedagoger och rektor.

6.1 Kartläggning och analys

Syftet med kartläggningen är att identifiera risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling i verksamheten. De riskområden som har identifierats ska ligga till grund för årets förebyggande åtgärder.

6.1.1 Kartläggningsmetoder

Vi kartlägger genom att pedagogerna ständigt är närvarande och lyssnar till barnen – observationer och även genom samtal med vårdnadshavare. Det går årligen ut en trivselenkät till vårdnadshavare. Rektor sammanställer olycksfall och tillbud.

7 Resultat av utvärderingen

Mål: En förskola fri från diskriminering, trakasserier och kränkningar, där alla kan känna sig trygga och känna glädje. Vid fall av diskriminering eller annan kränkande behandling skall vi ta tag i problemet och åtgärda det snarast.

Kommentar: Pedagogerna är närvarande och arbetar hela tiden för att alla barn ska känna trygghet. Vid minsta lilla agerar personalen.

Mål: Vårdnadshavare ska känna sig trygga när de lämnar sina barn på förskolan.

Kommentar: Enligt trygghetsenkäten upplever 93% att deras barn trivs på förskolan

Mål: Vi ska arbeta långsiktigt och aktivt för att förebygga diskriminering eller annan kränkande behandling.

Kommentar: Arbetet med olika ”kompismaterial” har använts

8 Analys av resultat

Planen och utvärdering behöver finnas med i det systematiska kvalitetsarbetet på ett tydligare sätt. Arbetet med denna systematik börjar ht-24 så det kommer att bli ett tydligare resultat och analys inför nästa års utvärdering.

Vi kan se att de flesta Vårdnadshavare känner sig trygga med förskolan. Pedagoger och Vårdnadshavare upplever trygga och glada barn.

Samarbetet mellan vårdnadshavare och förskolan är viktig.

Utvärderingen visar att det är av största betydelse att personal agerar snabbt, att det skrivs ned åtgärder som följs upp.

Arbete med olika ”kompismaterial” som exempelvis; Kanin och igelkott, Vännerna i kungaskogen samt Grodan och hans vänner och annat material utifrån barnkonventionen gör begreppen begripliga på barnens nivå. Att dramatisera och använda rekvisita bidrar till att barnen tar till sig på ett begripligt sätt.

9 Planerade åtgärder och insatser för läsåret 2024-2025

9.1 Främjande insatser

Det främjande arbetet handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Arbetet utgår ifrån skolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Detta värdegrundsarbete syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde samt att utveckla en förskole och skolmiljö där alla barn och elever känner sig trygga och utvecklas.

9.1.1 Trygghet och välkomnande

Mål: Alla ska känna sig välkomna, trygga och sedda på våra förskolor varje dag

Insats: Vi hälsar och intar ett nyfiket och positivt förhållningssätt mot alla som vistas i förskolan. Introduktionen på förskolan lägger grunden för goda relationer med barnet och barnets vårdnadshavare som sedan kontinuerligt byggs vidare med den dagliga kontakten. Vi pedagoger är goda förebilder i ord och handling och är både närvarande och ”härvarande” i barnens lek.

Ansvarig: Alla som arbetar på förskolorna

När: Ständigt

Utvärdera: Sker systematiskt under året på APT samt utvärderas genom årlig trivselenkät

9.1.2 Positiv feedback

Mål: Stärka barnens självbild och självkänsla

Insats: Ta barnen på allvar och ta oss tid att lyssna när barnen vill berätta något för oss. Vi uppmuntrar barnen när de visar sig hjälpsamma mot varandra. Alla barn är snälla och alla är bra på något. Alla barn blir uppmärksammade på ett positivt sätt. Positiv feedback direkt på bra handlingar.

Ansvarig: Alla som arbetar på förskolan

När: Ständigt

Utvärderas: Sker systematiskt under året på APT

9.1.3 Språkutvecklande arbetssätt

Mål: Alla avdelningar ska arbeta utifrån ett språkutvecklande arbetssätt

Insats: Språk, lärande och identitetsutveckling hänger nära samman. Förskolan ska stimulera barnens språkutveckling genom att ta tillvara på barnens nyfikenhet och intresse för att kommunicera på många olika sätt. Flerspråkigheten är en tillgång, den breddar individens tänkande och kreativitet.

Ansvarig: Alla som arbetar på förskolan.

När: Ständigt.

Utvärderas: Sker systematiskt under året genom systematiskt kvalitetsarbete (processreflektion) samt vid läsårets slut i Juni.

9.2 Förebyggande åtgärder

Det förebyggande arbetet syftar till att avvärja de risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling som finns i vår verksamhet..

9.2.1 Tillgänglig lärmiljö

Mål: Alla barn ska erbjudas en tillgänglig lärmiljö utifrån sina förutsättningar. Tillgängligheten ska vara lika för alla barn i verksamheten. Vi ska anpassa den pedagogiska, sociala och fysiska miljön utifrån barnens behov

Åtgärd:

Alla avdelningar ska ha tydliga rutiner och en tydlig dagsstruktur som är tillgänglig för barnen via exempelvis ett dagsschema med bilder som stöd.

Att erbjuda en miljö av mångfald i material bidrar till att lärandet kan ske på många olika sätt.

Ansvarig: Pedagogerna på avdelningarna

Utvärderas: Sker systematiskt under året på APT

9.2.2 Mindre grupper

Mål: Alla avdelningar ska på ett aktivt och medvetet sätt arbeta med att dela in barnen i mindre grupper

Åtgärd: Uppdelning görs i samband med treveckorsplaneringen

Insats: Genom att arbeta med processreflektionen som verktyg kan en tydligare planering göras.

Ansvarig: Rektor och pedagoger

När: Under hela läsåret

9.2.3 Systematiskt kvalitetsarbete.

Mål: Alla avdelningar ska på ett aktivt och medvetet sätt arbeta för att planen mot trakasserier, diskriminering och kränkande behandling blir en naturlig del av vardagen och finns med i det systematiska kvalitetsarbetet.

Åtgärd: Målen förs in i verktyget processreflektion och kommer då bli en naturlig del av det ständiga systematiska kvalitetsarbetet. De olika målen är också en återkommande punkt på APT.

Ansvarig: Rektor och pedagoger.

När: Veckovis och vid varje APT.

Utvärderas: Sker systematiskt.

När: Hela läsåret.

Utvärderas: I slutet på läsåret.

10 Kontakt

Rektor Förskolorna

Camilla Fermby

E-post: camilla.fermby@munkfors.se